



सत्यमेव जयते.

Dhananjayrao Gadgil Library



GIPE-PUNE-236785

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

यवतमाळ जिल्हा

१९९२-९३



अर्थ व सांख्यिकी संचालनाल

महाराष्ट्र शासन

मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरीता.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक

संमालोचन.

जिल्हा - यवतमाळ.

१९९२ - ९३.

अर्थ व सांख्यिकी

संचालनालय,

महाराष्ट्र शासन,

नियोजन विभाग,

मुंबई.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

सन्. १९९२ - ९३.

= शुद्धि पत्रक =

अ. क्र.	तक्ता क्रमांक	पान क्रमांक	रकाना क्रमांक	ओळ/बाब क्रमांक	युक्त	बरोबर
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
१]	समालोचन.	२०	—	२	अस्पष्ट	३१.३.९३
२]	१.५	१३	२	११	एकूण काम करणारे.	एकूण मुख्यतः काम करणारे
३]	३.५	४२	५	१०	अस्पष्ट	१२१०
४]	३.५	४२	१०	१०	२१०	१२१०
५]	३.५	४२	४	११	अस्पष्ट	४०
६]	३.५	४४	१४	९	अस्पष्ट	१८८
७]	३.५	४४	१४	१०	अस्पष्ट	६३८
८]	३.५	४४	१५	९	अस्पष्ट	४५
९]	३.५	४४	१५	१०	अस्पष्ट	१२७
१०]	३.५	४४	१९	९	अस्पष्ट	४३
११]	३.५	४४	२१	९	अस्पष्ट	७३
१२]	३.५	४४	२१	१०	अस्पष्ट	१४७
१३]	३.५	४४	२३	९	अस्पष्ट	२१७९
१४]	३.५	४५	३४	७	अस्पष्ट	१०७३
१५]	५.७	८५	—	—	मुख्य निर्वा.	जिल्हा यातील कर्मचा-यांची संख्या.
१६]	६.१६	०२	—	—		

/// अतिरिक्त शुद्धिपत्रक ///

तक्ता क्रमांक. ५.११, बाब-३ [ब] अनुसूचित जमाती समोरील नोंदी खालील प्रमाणे वाचण्यात.

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
१.	अनु.जमाती.	२२.१७	६.८२	१०.६३	६.२६	१.९३	४.८५	७.९६	२.०६	६.१६

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन १९९३-९३.

:- हृष्टीक्षेपात जिल्हा :-

अ. क्र.	ना. क्र.	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र राज्य.
१.	२.	३.	४.	५.
[एक]	<u>प्राकृतिक रचना.</u>			
	[अ] भौगोलिक स्थान.			
	१] उत्तर अक्षांश.	अंश	१९. २६ ते २०. ४२	१६. ४ ते २२. १
	२] पूर्व रेखांश.	अंश	७७. १८ ते ७९. २८	७२. ६ ते ८०. ९
	[ब] हवामान.			
	१] किमान तापमान.	सेल्सिअस	५. ६	२. ६
	२] कमाल तापमान.	सेल्सिअस.	४५. ६	४६. २
	३] पर्जन्य [तरामारी] १९९२.	मि.मी.	उ. नस.	उ. ना.
	[क] प्रशासकीय विभाग [१९९३].			
	१] तालुके.	संख्या	१६	३०३
	२] पंचायत समित्या.	संख्या	१४	२९८
	३] टंचाईग्रस्त तालुके.	संख्या	निरंक	२२६
	४] एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट.	संख्या	१४	२९८
	५] शहरे.	संख्या	१०	३३६
	६] गावे. [एकूण]	संख्या	२१०८	४३०३७
	१] निर्जन.	संख्या	२७२	२६१५
	२] वस्ती आशिल्ली.	संख्या	१८३६	४०४१२
	७] क्षेत्रफळ.	चौ. कि.मी.	१३५८४	३०७७१३
[दोन]	<u>प्रशासकीय संस्था. [३१.३.१९९३]</u>			
	१] पंचायत समित्या.	संख्या.	१४	२९८
	२] महानगरपालिका.	संख्या.	निरंक	१२
	३] नगर परिषद.	संख्या.	८	२३१
	४] कटक मंडळे.	संख्या.	निरंक	७
	५] ग्रामपंचायती. [गट ग्रामपंचायती धरून]	संख्या.	११६७	२६५८४
	६] पोलिस स्टेशन. [३१.३.९२]	संख्या.	३१.३.९३	८३३
[तिस]	<u>लोकसंख्या. [१९९१]</u>			
	१] ग्रामीण लोकसंख्या.	हजारात.	१७२०	४८३९६
	२] नागरी लोकसंख्या.	हजारात.	३५७	३०५४२
	३] एकूण लोकसंख्या.	हजारात.	२०७७	७८९३८
	४] अनुसूचित जातीची लोकसंख्या.	हजारात.	२२७	८७५८
	५] अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी.	टक्केवारी.	१०. ९२	११. ०९

[पुढे चालू...]

१.	२.	३.	४.	५.
६]	अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या.	हजारात.	४४६	७३१८
७]	अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्याची टक्केवारी.	टक्केवारी.	२१.४६	२.२७
८]	पुरुष.	हजारात.	१०६४	४०८२६
९]	स्त्रिया.	हजारात.	१०१३	३८११२
१०]	स्त्रि-पुरुष प्रमाण.	हजार पुरुषांमध्ये स्त्रियांचे प्रमाण.	९५१	९३४
११]	घनता.	दर चौ. कि.मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या.	१५३	२५७
१२]	<u>साक्षरतेचे प्रमाण. [१९९१]</u>			
१]	एकूण.	टक्केवारी.	५७.९६	६४.८७
२]	पुरुष.	टक्केवारी.	७०.४५	७६.५६
३]	स्त्रिया.	टक्केवारी.	४४.८१	५२.३२
४]	राज्यामध्ये जिल्ह्याचा क्रमांक.	संख्या.	१९	—
[चार]	<u>क्षेत्र [अस्थायी]</u>		१९८८-८९	१९९१-९२
१]	भौगोलिक क्षेत्र.	हजार हेक्टर.	१३५२	३०७५८
२]	जंगल व्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलिक क्षेत्राची टक्केवारी.	हजार हेक्टर.	२२५	५४००
३]	शेती करीता उपलब्ध नसलेली जमीन.		१६७५	१७५६
	अ] बिगर शेती वापराखालील जमीन.	हजार हेक्टर.	४७	१११८
	ब] पडोत आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन.	हजार हेक्टर.	४७	१७१५
	एकूण [अ + ब]		[९४]	[२८३३]
४]	<u>पडोत जमीनी व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन.</u>		१९८८-८९	
१]	कायम गुरे चरण आणि इतर.	हजार हेक्टर	६३	१५१६
२]	झाडेझुपाखाली जमीन.	हजार हेक्टर	१०	१७९
३]	लागवडी योग्य परंतु पडोत जमीन.	हजार हेक्टर	४३	१०३०
५]	<u>पडोत जमीन.</u>			
१]	चालू पड.	हजार हेक्टर.	३८	१०५४
२]	इतर पड.	हजार हेक्टर.	५०	१०१८
६]	<u>पिकाखालील क्षेत्र.</u>			
१]	पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र.	हजार हेक्टर.	८२२	१७७३०
२]	दुसोटा क्षेत्र.	हजार हेक्टर.	४३	२७४९
३]	एकूण पिकाखाली क्षेत्र.	हजार हेक्टर.	८६५	२०४७९

[पुढे चालू...]

////तिन////

१.	२.	३.	४.	५.
	७] ओलित क्षेत्र.			
	१] निव्दळ ओलित क्षेत्र.	हजार हेक्टर.	४७	२१६५
	२] एकूण ओलित क्षेत्र.	हजार हेक्टर.	४९	२८१४
	८] महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र. [अन्नधान्य]	हजार हेक्टर.	२८८	१३०३५
	९] वहीत धारण जमीन [१९९०-९१] [अंतिम]		१९८५-८६	
	१] ३ हेक्टरपेक्षा कमी.	संख्या ००	९४३	६००२४
	२] २ ते १० हेक्टर.	संख्या ००	१५२५	३२९६८
	३] १० हेक्टरपेक्षा जास्त.	संख्या ००	१३०	१७०६
	१०] जमीन महसूल वसूली [९२-९३]	लाख रुपये	५.०९	७१६६
	११] जिल्हा परिषदांचा उपकर. ९२-९३.	हजार रुपये	२९३७	१६१२४४
	१२] पंचायत समित्यांचा उपकर.	हजार रुपये.	८९२	६६६२४
[पाच]	पशुसंवर्धन. [पशुसंगणना १९८७ अंतिम]			
	१] एकूण पशुधन.	संख्याहजारात.	१३६८	३४२५५
	२] गाई व बैल.	हजारांत	७९८	१६९८३
	३] म्हशी व शेडे.	हजारात.	१२१	४७५५
	४] मेंढ्या.	हजारात.	१०	२८७३
	५] शेळ्या.	हजारांत.	४२१	९१९५
	६] कोंबड्या व बदके.	हजारांत.	६१४	२४८३९
[सहा]	सहकारी [१९९१-९२] [१९९२-९३]			
	१] सहकारी संस्था.	संख्या.	१८७१	११८४५७
	२] प्राथमिक कृषि सहकारी.	संख्या.	५०३	१९७८७
	३] प्राथमिक कृषि सहकारी पंत संस्थोची सभासद संख्या.	हजारात.	२३८	७९९४
	४] सहकारी दुग्ध संस्था.	संख्या.	३३२	१७२८१
	५] प्राथमिक कृषि पंतसंस्थांनी दिलेली कर्ज.	रु. कोटीत.	६.१४	१०१८
[सात]	जलसिंचन-पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प. व त्याखालील लाभक्षेत्र.			
	१] मोठे प्रकल्प. लाभक्षेत्र.	संख्या.	१	उ. ना.
	२] मध्यम प्रकल्प. लाभक्षेत्र.	हजार हेक्टर.	२१	उ. ना.
	३] लघु प्रकल्प. [पुढठभाग] लाभक्षेत्र.	संख्या.	१४५	उ. ना.
	४] सिंचन विहिरीखाली भिजणारे क्षेत्र.	हजार हेक्टर.	३३	उ. ना.
			१९८८-८९	
			३०	

[बुढे चालू...]

///चार///

१.	२.	३.	४.	५.
[आठ]	<u>उद्योग.</u> [डिसेंबर, १९९२]			
१]	नोंदणीकृत कारखान्यांची संख्या.	संख्या.	२१८	२८४०४
२]	नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या. [उत्पादन चालू असलेले]	संख्या.	१६७	२४५४९
३]	साखर कारखान्यांची संख्या. [चालूअसलेले खाजगी धसून]	संख्या.	१	१००
४]	साखर कारखान्यातील साखरेचे उत्पादन. [१९९२-९३]	हजार टन.	२१	४०९१
५]	सर्व सूतगिरण्यांची संख्या.	संख्या.	३	१६५
[नऊ]	<u>वीज.</u> [३१.३.९३]			
१]	वीज पुरवठा केलेली शहरे व छेडी.	संख्या.	१८७५	३९६६१
२]	विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या.	संख्या.	१८६५	३९४१३
३]	वीज पुरवठा केलेले पंप तंच.	संख्या हजारात	<u>३१.३.९३</u> ४१	१७६१
४]	गोबर गॅस संयंत्रे. [३१.३.९२.]	संख्या	१५४२	—
[दहा]	<u>सार्वजनिक आरोग्य.</u> [१९९२]			
१]	रुग्णालये.	संख्या.	१७	८३०
२]	दवाखाने.	संख्या.	३५	१७०२
३]	प्राथमिक आरोग्य केंद्र.	संख्या.	६७	१६७२
४]	प्राथमिक आरोग्य पथके.	संख्या.	उ. ना.	८१
५]	एकात्मिक बालविकास गट योजना.	संख्या.	१२	१४१
६]	अंगणवाडीत उपस्थित राहणारे मुले.	संख्या.	५९३७१	<u>१९९१-९३</u> १०५०३०३
[अकरा]	<u>शिक्षण.</u>		<u>१९९०-९१</u>	<u>१९९२-९३</u>
१]	एकूण प्राथमिक शाळा.	संख्या.	१९५१	५९२९९
२]	एक शिक्षकी शाळा.	संख्या.	५०२	<u>१९८९-९०</u> ८६६९
३]	प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी.	संख्या हजारात	२९०	११०६५
४]	प्राथमिक शाळेतील शिक्षक.	संख्या हजारात	७	२८२
५]	प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी.	संख्या	४०	३९
[बारा]	<u>दुय्यम शिक्षण.</u>			
१]	दुय्यम शाळा.	संख्या.	२२९	११२८०
२]	शाळेतील एकूण विद्यार्थी.	संख्या हजारात.	७३	६३२२
३]	शाळेतील शिक्षक.	संख्या हजारात.	२	१९५
४]	प्रत्येक शिक्षकामागे दुय्यम शाळेतील विद्यार्थी.	संख्या:	३१	३२

[पुढे चालू...]

१.	२.	३.	४.	५.
[तेरा]	<u>उच्च शिक्षण.</u>			
	१] संस्था.	संख्या.	१८	१२१०
	२] एकूण विद्यार्थी.	संख्या	१७	१२३९
[चोदा]	अ) <u>प्रौढ शिक्षण.</u>	हजारात.		
	१] प्रौढ शिक्षण केंद्र.	संख्या.	३२२	४३७३
	२] प्रौढांची उपस्थिती.	संख्या	८	१२७
	हजारात.			
	ब) <u>तांत्रिक शिक्षण.</u>			
	१] <u>औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था.</u>			
	१] शासकीय व शासन सहाय्यीत.	संख्या.	७	१२६
	२] इतर. [खाजगी]	संख्या.	निरंक	२५१
	३] शासकीय व शासन सहाय्यीत.	संख्या.		५९०५६
	औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थामध्ये		१२१०	
	मजूर झालेल्या जागा.			
	२] <u>तांत्रिक व व्यावसायिक</u>			
	<u>शिक्षण संस्था.</u>			
	१] शासकीय व शासन सहाय्यीत.	संख्या.	४९	४३४
	२] इतर. [खाजगी]	संख्या.	निरंक	३७५१
	३] शासकीय व तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण	संख्या	४	२८३
	संस्थेची प्रवेश क्षमता.	हजारात		
	४] अभियंत्यांच्या संख्या.	संख्या.	उ. ना.	उ. ना.
[पंधरा]	<u>परिवहन आणि दळणवटण. [३१.३.९३]</u>			[अस्थाई]
	१] एकूण रेल्वे मार्ग लांबी.	कि.मी.	४४९	५४५५
	२] बारमाही रस्त्यांनी जाडमेली गावे.	संख्या.	उ. ना.	२४५१७
	३] एकूण रस्त्याची लांबी.	कि.मी.	५६२०	१७७०१२
	४] राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी.	कि.मी.	६५	२९४९
	५] राज्य महामार्गाची लांबी.	कि.मी.	१३५०	३१७७२
	६] महत्वाच्या जिल्हा रस्त्याची लांबी.	कि.मी.	९४३	३९३४९
	७] इतर जिल्हा रस्त्याची लांबी.	कि.मी.	१४६१	३९८१९
	८] ग्रामीण रस्त्याची लांबी.	कि.मी.	१८०१	६३१२३
[सोळा]	<u>मिण्याच्या पायथ्याचा पुरवठा.</u>			
	<u>कठीण गावांची संख्या. [१.४.९३]</u>	संख्या.	१.४.९१	—
			११३	
	१] <u>खेड्यांना केलेला पुरवठा.</u>			
	[१९९२-९३]			
	अ] लष्कराचा पाणी पुरवठा.	संख्या.	उ. ना.	उ. ना.
	ब] कंपन लिफ्ट.	संख्या.	उ. ना.	उ. ना.
	क] साध्या विहिरी.	संख्या.	उ. ना.	उ. ना.
	ड] विंधण विहिरी.	संख्या.	उ. ना.	उ. ना.

१.	२.	३.	४.	५.
	१] टॅकर्स किंवा बैलगाडीने पुरवठा केली जाणारी गावे.	संख्या.	उ. ना.	उ. ना.
	२] योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे।	संख्या.	उ. ना.	उ. ना.
[सतरा]	घरबांधणी. [१९९२-९३]			
	भूमीहीन कामगारांसाठी बांधिल्या झोपड्या.	संख्या.	उ. ना.	उ. ना.
[अठरा]	स्तंभगतिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम.			
	१] दारीद्वय रेखातील कुटुंबे.	संख्या लाखात.	१.८२	३४
	२] १९९२-९३ मधील लाभार्थी.	संख्या.	७६०९	१७७६५१
	३] १९९३-९४ मधील लाभार्थी.	संख्या.	७७३७	१६३४३०
[एकोवीस]	रोजगार निर्मिती. [१९९२-९३]			
	अ] रोजगार हमी योजना.	मनुष्य दिवस [कोटी]	०.२८	१४.८०
	ब] जवाहर रोजगार कार्यक्रम.	मनुष्य दिवस [कोटी]	०.४७	८.२३
[विस]	आदिवासींकरिता कल्याणकारी योजना. [३१.३.१९९३]			
	आदिवासींकरिता आश्रमशाळा.	संख्या.	३१.३.९१	१९९१-९३
[एकवीस]	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना. [१९९३-९३]			
	अ] मागासवर्गीयांसाठी वसतीगृहे.	संख्या.	१४७	१९२
	ब] वसतीगृहात राहणारे विद्यार्थी.	संख्या.	७८०७	११४७४
[बावीस]	जिल्हा नियोजन. [१९९२-९३]			
	१] वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद.	रु. कोटी.	२०.८५	३३७३
	२] अनुषंगी अस्त काढण्यासाठी तरतूद.	रु. कोटी.	२५.२१	४४८
[तेवीस]	नागरी पुरवठा.			
	१] रास्त भावाची दुकाने. [९२-९३]	संख्या.	१३२५	४०४२९
	२] पुरविलेला एकूण साठा.	"०००" टन	५०	उ. ना.
	३] शासकीय गोदामे.	संख्या.	३१.३.९३	९८५
			३५	
	४] साठवण्याची क्षमता.	हजार टन.	१८	५८६

टिप :- उ. ना. = उपलब्ध नाही.